

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/8491.**

Benyújtás dátuma: **2024-05-23 20:35**

Parlex azonosító: **WW3M7S8I0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Vadai Ágnes (DK)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Dr. Polt Péter, legfőbb ügyész**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: **"Meddig tétlenkedik még a Külügyminisztérium rendszereit ért orosz hackertámadások ügyében?"**

Tisztelt Legfőbb Ügyész Úr!

I.)

A 444.hu hírportálon megjelent tudósításokban írtak szerint „belső dokumentumok bizonyítják, hogy a magyar külügy tudott az orosz kibertámadásokról, amiket két éve még kampányhazugságnak neveztek és dokumentumokat mutattak be, amelyek bizonyítják, hogy Oroszország katonai és polgári titkosszolgálati valóban széleskörű kibertámadást hajtott végre a magyar külügy rendszereire ellen, amivel nemzetbiztonsági szempontból felbecsülhetetlen értékű adatokat lophattak a külügy gépeiről.

A belső dokumentumok szerint abszolút egyértelmű, hogy ezek a támadások megtörténtek, továbbá az is, hogy a külügyben tudtak erről. Az NBSZ akkori vezetőjének levelében egyértelműen le van írva, milyen kiterjedt kibertámadásokról van szó, és azt is tisztázza, kik az elkövetők.

Az összes többi titkosszolgálat technikai igényeinek kiszolgálását végző Nemzetbiztonsági Szakszolgálat (NBSZ) akkori főigazgatója, Szabó Hedvig altábornagy 2021. szeptemberének végén jelentést adott a külügy informatikai hálózatának állapotáról, amiben aggasztó, kockázatos és egzaktan veszélyes helyzetet rögzített. A jelentés címzettje Vargha Tamás, aki akkor a polgári hírszerzésért felelős államtitkár volt a külügyminisztériumban (jelenleg a HM miniszterhelyettese és parlamenti államtitkára).

Szabó Hedvig NBSZ főigazgató jelentésében írt értékelés szerint: „a KKM rendszereinek kiszolgálását biztosító, a felhasználók azonosítását és jogosultságkezelését végző Címtár szolgáltatás, a levelező szolgáltatás, a fájlkiszolgáló szolgáltatás, a felhasználó munkaállomások egy pontosan nem meghatározott része kompromittálódott, beleértve a legmagasabb jogosultságú

adminisztrátori fiókokat. A teljes érintettség okán több mint 4000 munkaállomás és 930-nál több szerver vált megbízhatatlanná. Az elmúlt időszakban történt támadások a támadási attribútumok révén az APT 28 (orosz, GRU) és APT 29 (orosz, FSB v. SVR) csoportokhoz köthetőek.”

Ennek alapján tehát rögzítette, hogy a hackerek láthatták a leveleket, fájlokat, a külügy munkatársainak személyes adatait és megannyi más érzékeny információt. De azt is világosan leírja a feletteseinek, hogy kik azok, akik megtámadták a magyar diplomácia informatikai rendszerét.

A szövegben az APT rövidítés az angol advanced persistent threat kifejezésre utal. Így jelölik a jellemzően állami vagy államok által finanszírozott hackercsoportokat. A GRU az orosz Felderítő Főcsoportfőnökség rövidítése, azaz a katonai hírszerző szolgálaté. Az FSB (FSZB) az orosz Szövetségi Biztonsági Szolgálatot jelöli, Oroszország legkiterjedtebb belföldi titkosszolgálatát, az SVR (SZVR) pedig Oroszország külföldi hírszerző szolgálata.

2024. május 13-án, hétfőn Szijjártó Péter lakossági fórumot tartott Pilis városában. Pár nappal azután, hogy Orbán Viktor miniszterelnök a Telexnek azt mondta: „Nekünk a legjobb nemzetbiztonsági rendszerünk van Európában technikai és humán képességek szempontjából is.” Ezen a pilisi alkalmon a 444.hu munkatársai megkérdezték a külügyminisztert, ha igaz, amit Orbán Viktor mond, hogyan fordulhatott elő, hogy az orosz titkosszolgálat hackerei képesek voltak bejutni a minisztérium rendszerébe és onnan óriási mennyiségű adatot lopni.

„Én ilyenről nem tudok” – kezdte a válaszát akkor, amikor még nem tudta, hogy ismerik az átfogó orosz támadásról szóló NBSZ-jelentést –, „tehát amikor adott esetben történik egy ilyen, akkor a kormánynak vannak olyan intézményei, amelyek ennek az elhárításáért felelősek... ..vannak olyan intézményei a kormánynak, amelyek ilyenkor elvégzik a szükséges munkát, műszakilag detektálnak, ellenlépéseket tesznek.” - mondta Szijjártó.

Szabó Hedvig altábornagy, az NBSZ főigazgatója azért tudta ilyen világosan kijelenteni, hogy az orosz FSZB, az SZVR és a GRU hackercsoportjai törték fel a magyar külügy rendszereit, mert 2021. évben az akkor még a KKM alá tartozó hírszerzés, az Információs Hivatal kibervédelemmel foglalkozó munkatársai számos ilyen behatolást tártak fel. Ezekről több jelentést, eseteleírást is készítettek. Az egyik legrészletesebb azt tárja fel, hogyan jutottak be az év elején orosz hackerek a hálózatba, és hogyan építettek ki ott egy olyan rendszert, amely tartósan továbbított érzékeny adatokat feléjük a magyar diplomácia hálózatából.

Ekkorra már nemcsak a külügy alá tartozó IH, hanem a kibervédelemmel foglalkozó más titkosszolgálati szervek is bekapcsolódtak a KKM rendszereiben okozott kár pontos felmérésébe. Így az ekkor még a belüghöz tartozó Alkotmányvédelmi Hivatal, a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat alá sorolt Nemzeti Kibervédelmi Intézet munkatársai is.

Ezzel párhuzamosan megjelentek azok a körlevelek is, amelyekről a Direkt36 cikke beszámolt. Ezekben a minisztérium biztonsági főosztálya a nagykövetségek munkatársait fokozott óvatosságra intette, és megadtak egy központi emailcímet, ahová a külügyesek „a kiberbiztonsággal kapcsolatos (pl. phishing email, DDOS támadás, zsaroló vírustámadás, jelszó szivárgás, adatszivárgás)

bejelentéseit” várták.

Ténykérdés tehát, hogy az oroszok láthatták a magyar diplomácia teljes levelezését és az adatbázisszervereket, kimeríthetetlen lehetőségeket adhatott nekik arra, hogy titkosszolgálati műveleteket hajtsanak végre hazánk és szövetségeseink ellen.

Az adatok arra utalnak, hogy hozzáférhettek többek között a Konzuli Információs Rendszerhez, a Forrás nevű pénzügyi-számviteli háttérsoftverhez vagy a Scriptament nevű rendszerhez. A Scriptament a minisztérium elektronikus ügyirat- és dokumentumkezelő és nyilvántartó rendszere. A nem minősített, de védendő nyílt és nem nyilvános iratokat tárolják benne, legyenek azok jelentések a helyi politikai/gazdasági történésekről, találkozójelentések, a nagykövetség dolgozóira vonatkozó személyes információk (szabadságok, utazások stb.) és még megannyi más fontos irat.

Az egyes diplomaták fizetésétől egészen az ország rövid és hosszú távú gazdasági, politikai terveiről szóló adatokig számos szenzitív információhoz juthattak, ami alapjául szolgálhatott egyéb titkosszolgálati tevékenységeik megalapozásához.

Mindezekből világos, hogy legkésőbb 2021. szeptemberében Szijjártó Péternek tudnia kellett, hogy Putyin titkosszolgálati, a GRU, az SZVR és az FSZB is feltörte a magyar külügy rendszereit, és onnan több esetben adatokat lopott, levelezéseket továbbított magának, lényegében mindent láttak, ami a Külügyminisztériumban történik. Szijjártó azt is tudta, hogy ez az ellenséges támadássorozat gyakorlatilag ellehetetlenítette a külügy informatikai rendszerének biztonságos működését.

Nem mellesleg ezt követően és ennek tudatában vette át mégis kerekén három hónappal később, december 30-án Moszkvában Szergej Lavrov orosz külügyminisztertől az orosz Barátságért Érdemrendet, a legmagasabb állami kitüntetést, amit külföldi kaphat.

Az orosz kibertámadások után született egy terv a biztonságról. 2021. novemberében egy munkacsoport felállítását, amely a következő szervezetek kibervédelemmel foglalkozó szakértőiből állt: Külgazdasági és Külügyminisztérium, Alkotmányvédelmi Hivatal (AH), Információs Hivatal (IH), Nemzetbiztonsági Szakszolgálat (NBSZ), Nemzeti Kibervédelmi Intézet (NKI) és a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. (NISZ).

Vagyis több magyar titkosszolgálat együttes szakértelmét vették igénybe a terv kidolgozásához. Ez azt is jelenti, hogy 2022-ben a Direkt 36 cikk megjelenése után a külügy úgy nevezte kampányhazugságnak a történetet, hogy addig már ők maguk rendelték el egy munkacsoport felállítását a témában.

A szakértő csoport tagjai magukat „Kiber Munkacsoportnak” hívták, és kevesebb mint egy hónap alatt, 2021. decemberére letettek az asztalra egy részletes tervet a külügy informatikai rendszerének megújítására. Ennek az elején leszögezik, hogy a rendszer olyan mértékben kompromittálódott, hogy azt teljes mértékben megtisztítani már nem lehet.

A hálózatot addigra többször is feltörték az orosz állam hackerei, és onnan nemzetbiztonsági szempontból felbecsülhetetlen értékű adatot lophattak el. A „Kiber Munkacsoport” által felvázolt

új, modern hálózat biztosíthatná, hogy napjaink legfejlettebb, a lehetőségekhez képest legbiztonságosabb technológiája szolgálja ki a külügyminisztériumot.

Az általuk elkészített megújítási koncepcióban sorra veszik, mi vezetett oda, hogy a külügy informatikai rendszerében súlyos károkat tudtak okozni az orosz titkosszolgálati támadások. Technikai szempontból arra jutottak, hogy a rendszer elemei elavultak mind a gépek, mind a szoftverek szempontjából. Azt is megjegyzik, hogy hiányoznak alapvető védelmi eszközök az informatikai rendszerből.

Humánerőforrás szempontjából még érdekesebb következtetésekre jutottak. Az IT munkakörben dolgozó munkatársak alacsony létszámára és azok jelentős alulfinanszírozására is hivatkoznak olyan okként, amely közrejátszhatott abban, hogy az orosz titkosszolgálatok bejáratosak lettek a magyar külügy rendszerébe.

A dokumentumba bekerült az is, hogy a biztonság fokozására kapott forrásokat sok esetben más célokra fordították.

A megújulási koncepcióban annak költségét is felvázolták, azzal a kiegészítéssel, hogy a jövőben a technikai eszközök áremelkedése befolyásolhatja azt. Az új rendszer kiépítése 30,5 milliárd forintba kerülne, és évi 2,8 milliárd forintot kellene fordítani a fenntartására a 2021-es árak szerint.

A jelentés szerzői tehát pontosan leírták, milyen biztonsági intézkedéseket tartanak szükségesnek ilyen támadások után. A jelek viszont arra mutatnak, hogy ezek a fejlesztések az általuk javasolt formában nem valósultak meg. A magyar diplomácia ugyanazt a hálózatot használja, amelyről leírták, hogy nem lehet megtisztítani a támadások után.

A cikkben leírtak szerint olyan mértékű biztonsági fejlesztések, mint amelyeket egy ilyen méretű támadás után indokolt lett volna megvalósítani, nem történtek. Szijjártó Péter ugyanakkor azt mondta, hogy az erre hatáskörrel és képességgel rendelkező szervezetek megtették a szükséges intézkedéseket.”

II.)

A Btk. 261. §-a alapján **kémkedés** büntetést követi el az, aki idegen hatalom, vagy idegen szervezet részére Magyarország ellen hírszerző tevékenységet folytat.

A Btk. 282. §-a szerint pedig **bűnpártolás** büntetést valósítja meg az aki a büntetőeljárás sikerét megghiúsítani törekszik, vagy közreműködik a bűncselekményből származó előny biztosításában.

A 304. § értelmében pedig **hivatali visszaélést** követi el az a hivatalos személy, aki jogtalan előnyszerzés, vagy hátrány okozása céljából a hivatali kötelességét szándékosan megszegve, vagy a hivatali helyzetével egyéb formában visszaél.

Ezen rendelkezések egymással összetett komplex értelmezésével pedig egyértelmű, hogy ha a hivatalos személyként dolgozó külgazdasági és külügyminiszter, vagy más állami vezetők, a miniszterelnök, a kérdés jellege, tárgyi súlya, formája és tartalma miatt arról nyilvánvalóan és

szükségszerűen tudomással bíró belügyminiszter, illetve az írásban is részletesen hivatkozott különböző titkosszolgálati szervek vezetői, vagy az ő alkalmazottjaik a hivatali hatáskörükben eljárva, a rájuk kötelező hivatali kötelességüket szándékosan megszegve biztosították, támogatták, illetve segítették azt a cselekményt, hogy orosz hírszerző szervek által alkalmazott hackerek a Külügyminisztérium szervereinek feltörésével megszerzett adatok felhasználásával idegen hatalom, vagy idegen szervezet részére Magyarország ellen hírszerző tevékenységet folytassanak, és velük szemben Magyarországon semmilyen büntetőeljárás ne indulhasson, vagy bármilyen más jogi felelősségre vonás ne történhessen, akkor velük szemben az említett bűncselekmények - hivatali visszaélés és a kémkedés vonatkozásában hivatalos személyként elkövetett bűnpártolás - elkövetésének személyre szóló megalapozott gyanúja a hivatkozott dokumentumok tartalma alapján kétséget kizáró formában megállapítható.

Ha a biztonság fokozására kapott forrásokat sok esetben más célokra fordították, az pedig a Btk. 376. §-ban írt **hűtlen kezelés** büntette gyanúját igazolja.

III.)

A Be. 4. § (1) bekezdése szerint az ügyészség és a nyomozó hatóság a tudomására jutott közvádra üldözendő bűncselekmény miatt hivatalból megindítja a büntetőeljárást. Ezek alapján a büntetőeljárás lefolytatása nem mérlegelést tűrő szubjektív döntés lehetősége, hanem explicit kógens törvényi kötelezettség.

Magyarország Alaptörvénye 39. cikke (2) előírja, hogy a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni.

Az ügyészség működéséről szóló törvény szerint az ügyészség az igazságszolgáltatás független közreműködőjeként köteles részrehajlás nélkül, objektíven eljárva következetesen érvényesíteni az állam büntetőigényét, továbbá a közérdek védelme érdekében aktívan és tevékenyen közreműködni annak biztosításában, hogy mindenki betartsa a törvényeket és a jogszabályok megsértése esetén köteles hivatalból fellépni a törvényesség érdekében.

Az Alaptörvény R.) cikkének (2) bekezdése szerint Magyarországon a jogszabályok mindenkire kötelezőek. A 29. cikk pedig azt rögzíti, hogy az ügyészség, mint a független közvádló következetesen köteles fellépni minden jogsértő cselekménnyel szemben.

Az ügyészségről szóló 2011. CLXIII. tv. 1. § és a 2. §-ában írtak alapján az igazságszolgáltatás közreműködőjeként érvényesíti az állam büntetőigényét, a közérdek védelme érdekében közreműködik annak biztosításában, hogy mindenki betartsa a törvényeket és a jogszabályok megsértése esetén fellép a törvényesség érdekében.

A büntetőeljárásról szóló 2017. XC. tv. 26. § (2) bekezdés b.) és c.) pontjában rögzítettek szerint az ügyészség a felügyeleti jogkörében eljárva ellenőrzi a nyomozó hatóság eljárásának törvényességét és a rendőrség megalapozatlan és így törvénytörő határozatát hivatalból eljárva megváltoztathatja, vagy hatályon kívül helyezheti.

A büntetőeljárásról szóló 2017. XC. tv. 25. §-ában rögzítettek szerint az ügyészség a közvádoló, aki nyomoz, felügyeli a bűncselekmények felderítésének törvényességét, valamint irányítja a vizsgálatot.

Az ügyészség a törvény rendelkezése alapján eddig is köteles lett volna és köteles lenne kivizsgálni az említett jogügylet vonatkozásában esetlegesen megállapítható jogellenes cselekményeket és az esetleges törvénytérsekekkel kapcsolatos büntetőjogi és egyéb más jellegű jogi felelősséget.

IV.)

Mindezek alapján kérdezem, hogy:

1.) A jogsértések ellen fellépni köteles, közpénzből és az állampolgárok közbizalmából működő ügyészségi szervezet vezetőjeként mit tett ön, továbbá az igazságszolgáltatás független és pártatlan közreműködőjeként milyen intézkedéseket tett az ügyészség a leírt cselekménnyel és történésekkel kapcsolatos törvénytérsekek komplex, átfogóan minden releváns körülményre kiterjedő és teljeskörű kivizsgálása érdekében?

2.) A történetek pontos, részletes, precíz és tételes kivizsgálása, a cselekményt meghatározó történeti tényállás megállapítása és a rendelkezésre álló további releváns tények, adatok és bizonyítékok összegyűjtése, majd azokból a megnyugtatóan korrekt, szakszerű és megalapozott jogkövetkeztetések levonása érdekében a büntetőeljárás törvényben írt kötelessége ellenére az officialitás alapelveinek megfelelően az ügyészség miért nem indít az ön nyilatkozatainak megfelelő villámgyors és szakmailag természetesen mindig világszínvonalú eljárást az ügyben?

3.) Ha az ügyben már eljárás indult, akkor a megállapított történeti tényállás ismertetésével részletesen, pontosan és konkrétan tájékoztasson az ügy aktuális állásáról, a meghozott érdemi döntésekről és intézkedésekről, valamint azok indokairól. A lefolytatott vizsgálat milyen részletes, érdemi ténymegállapításokat tett és milyen konkrét eredménnyel járt?

4.) Legfőbb ügyészként az igazságszolgáltatás - ön szerint - független, pártatlan és önálló szakmai közreműködőjeként és Magyarországon a jogrend, a törvényesség és az igazságosság legfőbb őreként és annak védelmében mindenkor eljárni köteles ügyészség teljhatalmú egyszemélyi vezetőjeként milyen konkrét intézkedéseket tart szükségesnek a hasonló szándékos visszaélések megszüntetése, és jövőbeli megakadályozása érdekében?

Budapest, 2024. május 23.

Tisztelettel:

Dr. Vadai Ágnes

Demokratikus Koalíció